

Uchwała Nr 4200/II/55/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 2 marca 2021 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Wilkowice pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 200.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Wilkowice** pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 200.000 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty pożyczki przez Gminę Wilkowice została wydana na wniosek Wójta Gminy Wilkowice z dnia 29 stycznia 2021 r. (wpływ: 3.02.2021 r.) w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia pożyczki jest uchwała Rady Gminy Wilkowice Nr XXVI/245/2021 z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki na

sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego. Zgodnie z uchwałą pożyczka w kwocie 200.000 zł zostanie zaciągnięta w 2021 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego, uwzględniając realizację zadania pn. „Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Wilkowice na lata 2019-2023 – etap II”. Spłatę pożyczki, zgodnie ze złożonym wnioskiem zaplanowano na lata 2022-2028, według następującego harmonogramu:

- 2022 rok – kwota 20.000 zł,
- lata 2023-2028 – kwoty po 30.000 zł rocznie.

Źródłem spłaty przedmiotowej pożyczki i odsetek będą dochody własne Gminy Wilkowice.

Opinia o możliwości spłaty pożyczki została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Wilkowice, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2021 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	82.090.867,43 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	20.144.896,50 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanej pożyczki</i>	<i>w kwocie</i>	<i>200.000,00 zł,</i>
- <i>pozostałych pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>10.032.088,00 zł,</i>
- <i>kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>6.552.145,50 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach</i>	<i>w kwocie</i>	<i>3.130.072,50 zł,</i>
- <i>splaty udzielonych pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>230.590,50 zł,</i>
- wydatki ogółem	w kwocie	100.047.955,43 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	2.187.808,50 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>udzielonych pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>101.390,60 zł,</i>
- <i>splata pożyczek i kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>2.086.417,90 zł.</i>

Uchwała budżetowa Gminy Wilkowice podjęta na 2021 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 305) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 20.000.000 zł, w którym mieści się zaciągane zobowiązanie.

Budżet na 2021 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie od 2022 roku zasady, według której planowane wydatki bieżące nie są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 powyższej ustawy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Wilkowice jest uchwała Rady Gminy Wilkowice Nr XXV/234/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wilkowice na lata 2021-2032 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia, w tym pożyczki, której dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowej pożyczki budżet Gminy mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonego poręczenia. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczeń wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2021-2025 wyliczony jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących

o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych, Z kolei począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) oraz art. 79 ustawy z dnia 19 listopada 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400)

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wilkowice wraz ze zmianami wynika, że w latach 2021-2028, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata pożyczki wraz z odsetkami – zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące – nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te aktualnie wynoszą:

- w roku 2021 – 4,51%, przy dopuszczalnym wskaźniku 19,84%,
- w roku 2022 – 4,42%, przy dopuszczalnym wskaźniku 17,64%,
- w roku 2023 – 5,37%, przy dopuszczalnym wskaźniku 13,38%,
- w roku 2024 – 3,60%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,91%,
- w roku 2025 – 3,66%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,04%,
- w roku 2026 – 3,77%, przy dopuszczalnym wskaźniku 12,39%,
- w roku 2027 – 3,74%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,61%,
- w roku 2028 – 3,51%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,42%.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż powyższa relacja w 2025 roku jest spełniona dopiero po zastosowaniu wyłączeń z tytułów określonych w art. 243 ust. 3a wyżej wymienionej ustawy o finansach publicznych. Z kolei w latach 2024 i 2028 różnica do granicznego wskaźnika bez uwzględnienia powyższych wyłączeń wynosi odpowiednio: w 2024 roku – 0,13% i w 2028 roku – 0,26%. W związku z tym Skład przypomina, że z treści przepisu art. 243 ust. 4 ustawy o finansach publicznych w aktualnym brzmieniu wynika, że w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a tego artykułu ustawy, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony

ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy, ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia ww. relacji, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z:

1) nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot;

2) niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Powyższa sytuacja związana jest z istotnym wzrostem planowanego zadłużenia Gminy, którego spłata znacznie obciąży budżety lat kolejnych. Zgodnie z obowiązującą wieloletnią prognozą finansową zadłużenie Gminy z kwoty 14.313.555,38 zł (stan na koniec 2020 roku) ma wzrosnąć w 2021 roku do kwoty aż 29.011.370,98 zł, z kolei w 2022 roku ma osiągnąć wysoki poziom 33.814.154,98 zł. W związku z powyższym Skład zwraca uwagę, na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 i wskazuje na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego, gdyż planowane do zaciągnięcia zobowiązania nie powinny zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Członek Kolegium

Bernadeta Dziedziak